

Kryteria oceniania
wypracowań
w klasach VII i VIII

*Na podstawie Informatora o egzaminie ósmoklasisty
Centralnej Komisji Egzaminacyjnej*

KRYTERIA OCENY WYPRAWOWANIA O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM (ROZPRAWKA, PRZEMÓWIENIE ITP.)

Za napisanie wypracowania można otrzymać maksymalnie 20 punktów.

1. Realizacja tematu wypowiedzi – 0-2p.

Sprawdzone tu jest m.in., czy: wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu, wypowiedź jest w całości na temat.

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy retoryczne – 0-5p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: argumentacja w pracy jest wnikliwa, argumenty są poparte właściwymi przykładami, argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

3. Kompetencje literackie i kulturowe – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze uczeń, pisząc np.

o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

5. Styl – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej, styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

Oceniając język wypowiedzi, najpierw oceniony zostanie zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczna liczba punktów ustalona będzie na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

7. Ortografia – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzona będzie liczba błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

8. Interpunkcja – 0-1p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzona będzie liczba błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Uwagi dodatkowe:

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, zostanie ona oceniona na 0 pkt.

2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź sprawdzający przyzna 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, sprawdzający oceni ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), sprawdzający przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach sprawdzający przyzna 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu testu lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas praca ucznia zostanie oceniona na 0p.
7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi mogą nie być przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

**SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA PRYZNAWANIA PUNKTÓW –
PRACA ARGUMENTACYJNA (ROZPRAWKA, PRZEMÓWIENIE ITP.)**

REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI	0-2p.
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	2p.
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia - inny niż forma. W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.	1p.
Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).	0p.
ELEMENTY RETORYCZNE	0-5p.
Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1p.	0p.
Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.	1p.
Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.	2p.
Powierzchniowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.	3p.
Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.	4p.
Pogłębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.	5p.
KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE	0-2p.
Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Poprawność rzeczowa.	2p.
Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).	1p.

ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.				
KOMPOZYCJA TEKSTU		0-2p.		
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.	2p.			
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.	1p.			
STYL		0-2p.		
Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.	2p.			
Sporadyczne usterki w odpowiedności ORAZ/LUB jednolitości stylu.	1p.			
JĘZYK		0-4p.		
Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu:	0-2 bł. jęz.	3-4 bł. jęz.	5-6 bł. jęz.	7-9bł. jęz.
	4p.	3p.	2p.	1p.
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9
	3p.	2p.	1p.	0p.
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9
	2p.	1p.	0p.	0p.
ORTOGRAFIA		0-2p		
Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.	2p.			
2–3 błędy ortograficzne.	1p			
INTERPUNKCJA		0-1p		
Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.	1p.			

KRYTERIA OCENY WYPRACOWANIA O CHARAKTERZE TWÓRCZYM (NP. OPOWIADANIE)

Za napisanie wypracowania można otrzymać maksymalnie 20 punktów.

1. Realizacja tematu wypowiedzi – 0-2p.

Sprawdza się tu jest m.in., czy: wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu, wypowiedź jest w całości na temat.

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy o charakterze twórczym – 0-5p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona, wydarzenia są logicznie ułożone, fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta oraz czy lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

3. Kompetencje literackie i kulturowe – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze uczeń, pisząc np.

o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

5. Styl – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej, styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

Oceniając język wypowiedzi, najpierw oceniony zostanie zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczna liczba punktów ustalona będzie na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

7. Ortografia – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzona będzie liczba błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

8. Interpunkcja – 0-1p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzona będzie liczba błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Uwagi dodatkowe:

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, zostanie ona oceniona na 0 pkt.

2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź sprawdzający przyzna 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, sprawdzający oceni ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), sprawdzający przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach sprawdzający przyzna 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu testu lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas praca ucznia zostanie oceniona na 0p.
7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi mogą nie być przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA PRYZNAWANIA PUNKTÓW – PRACA O CHARAKTERZE TWÓRCZYM (NP. OPOWIADANIE)

REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI	0-2p.
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	2p.
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia - inny niż forma. W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.	1p.
Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).	0p.
ELEMENTY TWÓRCZE	0-5p.
Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1p.	0p.
Narracja częściowo funkcjonalna. Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. Prosta fabuła	1p.
Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.	2p.
Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.	3p.
Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.	4p.
Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. Twórcze wykorzystanie treści lektury.	5p.
KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE	0-2p.
Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Poprawność rzeczowa.	2p.
Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej	1p.

w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.				
KOMPOZYCJA TEKSTU		0-2p.		
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.	2p.			
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.	1p.			
STYL		0-2p.		
Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.	2p.			
Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.	1p.			
JĘZYK		0-4p.		
Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu:	0-2 bł. jęz.	3-4 bł. jęz.	5-6 bł. jęz.	7-9bł. jęz.
	4p.	3p.	2p.	1p.
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9
	3p.	2p.	1p.	0p.
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9
	2p.	1p.	0p.	0p.
ORTOGRAFIA		0-2p		
Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.	2p.			
2–3 błędy ortograficzne.	1p			
INTERPUNKCJA		0-1p		
Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.	1p.			

PUNKTACJA ZA WYPRACOWANIE:

PUNKTY	OCENA
20	6
19-18	5
17-15	4
14-10	3
9- 7	2
6-0	1

ZASADY OCENIANIA TESTÓW:

Zadanie zamknięte i zadanie otwarte z luką są oceniane zgodnie z jednym z następujących schematów:

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna lub odpowiedź niepełna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Za rozwiązanie zadania otwartego krótkiej odpowiedzi będzie można otrzymać od 0 do 4 punktów. W tych zadaniach nie będzie oceniana poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna, chyba że w poleceniu zostanie określone inaczej.

Schemat oceniania będzie opracowywany do każdego zadania odrębnie.

Szczegółowa punktacja będzie opracowywana do każdego testu odrębnie.

Więcej szczegółów, sposoby oznaczania błędów, przykłady zadań oraz wypracowań znajdziecie Drodzy Uczniowie, Szanowni Państwo pod linkiem:

https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_OSMOKLASISTY/Informatory/Informator_P1_polski.pdf